

03-02-2011

Sagsnr.
2010-79661

Dokumentnr.
2011-84521

Bilag 3: Profiler og udskoling

Den nye skolestruktur med aldersopdeling i 0.-6. klasse og 7.-9. klasse vil betyde, at der bliver flere spor på det enkelte klassetrin. En aldersopdeling med flere spor åbner for en række muligheder. Det skaber faglige miljøer på skolen på såvel basisskoler som overbygningsskolen, giver mulighed for at øge specialiseringen og samarbejdet lærerne imellem, bedre muligheder for specielle holddannelser (efter køn, faglige interesser eller udfordringer osv.) og mulighed for en optimeret udnyttelse af skolens læringsressourcer.

I dette bilag beskrives en række faglige overvejelser, som kan indgå i skolernes interne faglige udvikling. Først beskrives hvilke overvejelser der kan indgå i at etablere Dyvekeskolen som en profilskole. Derefter beskrives de faglige overvejelser i forbindelse med etablering af en overbygningsskole, hvilke linjefagprofiler der kan indgå på en sådan og endelig en anbefaling af, at overbygningsskolen (Højdevangens Skole) bliver en Udskolingsdynamo.

Kapacitetsstyring

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

www.kk.dk

Dyvekeskolen som profilskole

Dyvekeskolen bliver profilskole og skal have et tiltrængt løft af både bygninger, inde- og udearealer. Valg af profil skal afklares i samarbejde med personale og forældre.

Dyvekeskolen kan som basisskoler fremstå med en stærk profil uden der af den grund er tale om en profilskole med opgaver for alle københavnske skoler.

Eksempler på sådanne mulige profiler, idet det forudsættes, at skolen selv vælger sin profil:

- Natur og teknik – klima og energi
- Innovation og medier
- Idræt og bevægelse
- Teater og drama

På Dyvekeskolen kan der som ovenfor beskrevet peges på flere mulige profiler. En profil omkring **natur og teknik – klima og energi** er oplagt på netop Amager, hvor der allerede findes en række gode tilbud i tæt geografisk afstand. De små elever har typisk ikke den modstand, der kan være mod fagene i de større klasser, hvorfor en tidlig indsats på dette område kan give motivation i de større klasser. En naturfaglig profil vil endvidere forventes at tiltrække både etsprogede og tosprogede elever og forældre.

Fokus på idræt, sundhed og bevægelse allerede i indskolingen tager udgangspunkt i børnenes naturlige måde at lære på og er med til at grundlægge senere gode vaner. Idræt, sundhed og bevægelse giver ikke nødvendigvis et særligt fagligt fokus, men skal i stedet være et gennemgående tema, der styrker elevernes læringsforudsætninger. Fokus på idræt, sundhed og bevægelse er dermed en hensigtsmæssig profil i indskolingen.

De sociale medier spiller en ny og afgørende rolle i samfundet i dag. Når børnene starter i skolen er de allerede i besiddelse af en række kompetencer inden for dette område og har en naturlig lyst til at bygge videre på det fundament. En basisskole med fokus på **innovation og medier** kan dermed være med til at understøtte motivationen og forberede børnene til den uddannelses- og samfundskultur, de senere skal indgå i. Skolen kan med fordel indgå samarbejde med den nye skole i Ørestaden, der får en særlig virtuel profil.

Endelig kan der peges på muligheden for en basisskole med **fokus på dans og drama**. Børn i indskolingen lærer som ovenfor nævnt blandt andet igennem fysisk bevægelse og udvikler sig positivt ved at udtrykke sig på andre måder end de direkte boglige. Der er allerede erfaringer med en musisk-kreativ profilskole på Amager (Sønderbro), hvorfor Dyvekeskolen med fordel kunne indgå et samarbejde med

Sønderbro Skole.

Det forventes, at en sådan profilering vil kunne tiltrække ressourcestærke forældre og give et fagligt løft til skolens lærere.

Det vil være afgørende, at skoleledelsen får mulighed for at udforme en eventuel profil for skolen. Erfaringer fra de tidligere profilskoler peger entydigt på, at skoleledelsen og den samlede lærergruppes kompetencer og engagement er det centrale fundament for udviklingen af en stærk skoleprofil.

Når der er tale om at skolen skaber sin egen profil, vil det være tilstrækkeligt at hjælpe den i gang i starten ved hjælp af disse engangsinvesteringer, en varig bevilling til disse poster skønnes ikke nødvendig.

Overvejelser om kvaliteten i undervisningen i folkeskolens ældste klasser.

- De store elevers entusiasme og motivation i en traditionel skole er betydeligt mindre end de yngre elevers
- Skønt næsten alle elever påbegynder en ungdomsuddannelse, fuldfører kun 70 %
- Hverken de fagligt stærke eller de fagligt svage elever får den optimale undervisning i forhold til deres læringsmæssige behov og forudsætninger
- En stor del af de tosprogede elever forlader den københavnske folkeskole uden tilstrækkelige læsefærdigheder til at gennemføre en ungdomsuddannelse
- Der er brug for en særlig indsats i forhold til specifikt drenges skolegang og uddannelse

Når de ældste klasser samles på overbygningsskolen, vil det give bedre muligheder for at indfri disse udfordringer. Der kan skabes ungdomskulturelle miljøer med større muligheder for elevernes medindflydelse, de mange spor giver muligheder for varierede holddannelser efter forskellige kriterier som interesser, forudsætninger, lærerne får større mulighed for gensidig faglig inspiration og sparring med kvalitetsløft til følge

De samme udfordringer er baggrund for, at Børne- og Ungdomsudvalget i tilknytning til budget 2011 besluttet at udnævne nogle få skoler som udskolingsdynamoer. Disse skoler skal i samarbejde med elever og forældre udvikle nye organisationsformer, læringsrum og undervisningsformer, som skal tegne billedet af en ny udskoling i København. En skole, der fungerer som udskolingsdynamo, vil få støtte til løbende kvalitetsudvikling af undervisningen for de

ældste elever og vil sammen med de øvrige udskolingsdynamoskoler udvikle og afprøve nye måder at tilrettelægge undervisningen. Skolen skal som udskolingsdynamo indgå i et samarbejde med forskere, erhvervsliv og andre skoler og derigennem få mulighed for nye perspektiver og sparring på skolens virksomhed.

At være udskolingsdynamo indebærer således en forpligtelse til sammen med kommunens øvrige udskolingsdynamoer at virke som dynamo og inspirator for udvikling af alle københavnske skolars arbejde med udskoling i relation til elever, lærere og forældre og i et samarbejde med eksterne parter.

Hvis skolen udover disse muligheder indfører linjetilbud i udskoling, kan eleverne øge deres indsats, fordi de får mulighed for at vælge den linje, der interesserer netop dem.

I en linjeopdeling vil eleverne/deres forældre skulle vælge blandt fx tre linjer ved starten af forløbet.

De foreslåede linier er:

- Naturfaglig linje
- International/sproglig linje
- Idrætslinje

Linjevalget kan indebære ekstra timer i udvalgte fag, afhængigt af linjevalget. Det forudsættes, at lovgivningens minimumskrav overholdes, således at alle elever får alle faggrupperes minimumskrav uanset grenvalg.

I forbindelse med oprettelsen af linjeprofiler på en overbygnings-skole vil det være oplagt også at indtænke muligheden for erhvervshold og/eller egentlige erhvervsklasser, herunder samarbejde med erhvervslivet i det lokale område.

Det anbefales, at en overbygnings-skole på Amager i forbindelse med linjetilbuddene tildeles ekstra 2 ugentlige lektioner på hvert af klassetrinnene i 7. 8. og 9. klasse.

Fordele ved overbygnings-skole fra 7. klassetrin og basisskoler fra 0. – 6. klassetrin

Pædagogik

I almindelighed er begrebet overbygning i folkeskolen synonymt med klassetrinnene 7.-, 8.-, og 9. Det skyldes, at der fra 6. til 7. klassetrin og i øvrige klasser i udskoling sker et markant skifte i fag og fagenes vægning inden for de tre blokke af humanistiske fag, naturfag og praktisk/musiske fag, - jævnfør den vejledende læseplan for

Københavns Kommune.

I henhold til den vejledende læseplan sker der fra 6. - til 7. klassetrin følgende i de tre blokke:

- Humanistisk blok: Tysk/fransk kommer til som tilvalgsfag.
- Naturfag: Faget natur/teknik afløses af fagene geografi, biologi og fysik/kemi og de samlede timetal øges fra 2 til 6 ugentlige lektioner pr skoleår til de tre sidst nævnte fag.
- Praktisk/musiske fag: Timetallet i den samlede pakke af fagene musik, billedkunst, håndarbejde, sløjd og hjemkundskab, som eksisterer i indskolingen og på mellemtrinnet reduceres til et eller flere af fagene afviklet fx i en semesterordning, med 2 ugentlige lektioner på 7. klassetrin. De bortfalder herefter på 8.- og 9. klassetrin.

I modeller med temaopdelt overbygning, er der generelt mulighed for fagtilpasning mellem 6.- klassetrin og 7. klassetrin samt de øvrige klasser i overbygning.

Det markante skifte, der sker i fagplanerne i 7. klassetrin, gør det oplagt for overbygningsskolen, at arbejde med tre temalinjer, som ud fra de vejledende timeplaner er tillagt 7. klassetrin.

International linje: På en international linje kan de nye fag tysk/fransk, samt evt. andre tilvalgsfag understøtte muligheden for denne linie.

Naturfaglig linje: På en naturfaglig linje erstattes natur/teknik på med fysik/kemi, geografi og biologi i 7. klassetrin.

Idræts - og dramalinje: På en idræts – og dramalinje vil alene tilvæksten i antallet af klasser på overbygningsskolen give nye muligheder.

Mulige fordele ved overbygningsskolen vil endvidere være at antallet af klasser giver bedre mulighed for et varieret udbud, med f.eks. international sproglig linie og naturfaglig linier med øget pres på den akademiske side af skolens fagudbud, tillige med at elever, der kan have sværere ved at honorere disse krav, kan tilgodeses med idræt, drama eller anden bevægeorienteret undervisning.

Linieprofiler og udskolingsdynamo på Højdevangens overbygningsskole

I udskolingen vil der være mulighed for flere sociale kontakter eleverne

imellem og etablering af et ungdomsmiljø, der kan medvirke til at styrke motivation og højne interessen for skolegangen for de ældre elever, ligesom der kan skabes et styrket samarbejde med erhvervsskoler og gymnasiale uddannelser. Ligeledes vil der i et udskolingsmiljø være bedre muligheder for faglige udfordringer til fagligt stærke elever og bedre rammer for valgfag.

Højdevangens Skole bliver en udskolingsdynamo, og der etableres tre forskellige valgfagslinier med flere timer og større faglig tyngde i relevante fag. Linierne foreslås at være ”International/sprog”, ”Idræt og bevægelse”, ”Naturfag” eller ”Kreativitet/IT”. Eleverne vil allerede i 6. klasse, altså året før de skifter til overbygningsskolen, få to ekstra timer i de pågældende fag som forberedelse til udskolingen og på selve overbygningen ligeledes få to ekstra timer i fag på den valgte linie i 7.-9. klasse.

Overbygningsskolen inddrages fra starten i det forberedende arbejde og inviteres således til et inspirationsseminar med ideudveksling mellem ansøgerskolerne marts 2011.

Skolelederen får dermed faglig inspiration ved at indgå i netværket til den nærmere udvikling af skolens organisering og virke som udskolingsdynamo fra august 2012.

Økonomien til at fungere som udskolingsdynamo hentes fra de allerede afsatte midler i budget 2011-14, idet den økonomiske profil til udskolingsdynamoer samlet set er stigende fra 2,0 mio. kr. i 2011 til 3,5 mio. kr. i 2012, 5,0 mio. kr. i 2013 og 7,0 mio. kr. de følgende år. Det hedder i forvaltningens indstilling om økonomien til Udskolingsdynamoerne, at ” Beløbene fordeles årligt mellem de udpegede skoler efter konkrete aftaler med skolerne om, hvilke udviklingsopgaver de påtager sig ”. Det er hensigtsmæssigt, at de af kommunens skoler, der udnævnes som udskolingsdynamoer, er fælles om dette vilkår.